

Ислом Нури

Ўн еттинчи бўлим: Рўза

Рамазон ойи (исломий камарий йилнинг тўккизинчи ойи) келса, мусулмонлар бу ойда кундуз кунлари Аллохнинг амрига бўйинсунган холда рўза тутадилар.

Рўза тонг отгандан то куёш ботгунча ейиш, ичиш ва жинсий алокадан тийилишингиздир.

Кимки Рамазоннинг баъзи кунларида бетоб ёки мусофир бўлса, рўза тутмаслиги жоиз. Касал ёки мусофир рўза тутолмаса, Рамазондан сўнг тутмаган кунлари ададича кунда рўза тутиб беради.

Рамазон ойи нихоясига етиб, Шаввол ойи келса, шу ойнинг биринчи куни Ийдул-Фитр байрами бўлади.

Байрам куни куёш чиккандан сўнг мусулмонлар жамоат бўлган холда Аллох уларга рўзани тўлик тутиб олишни муяссар қилганига шукрлар қилиб, ийд намозини адо этадилар. Ийд намозини катта кенглик ёки масжидларда адо этилади. Аллох таъоло бу муҳим ибодат хақида шундай деб марҳамат қилади: **«Эй мўминлар, шояд такводор бўлсангизлар деб, сизларга сизлардан аввалгиларга фарз қилингани каби рўза тутуш фарз қилинди»**. Бақара сураси, 183-оят. Ва яна шундай деб марҳамат қилади: **«(У санокли кунлар) Рамазон ойдирки, бу ойда одамлар учун хидоят бўлиб ва хидоят ва фурқон (ҳақ билан ботилни ажратувчи)нинг очик оятлари бўлиб Куръон нозил қилинган. Бас, сизлардан ким бу ойга ҳозир бўлса, рўза тутсин. Ва ким ҳаста ёки мусофир бўлса, у холда (рўза тутолмаган кунларининг саногини бошка кунларда (тузалгач ёки сафардан қайтгач) тутсин»**. Бақара сураси, 185-оят.

Ислом Нури

Нима учун Рамазонда рўза тутамиз?

Аллохнинг буйругига итоат этганимиз учун Рамазон рўзасини тутамиз. Аллох таъоло рўза тутувчиларни яхши кўргани учун бизларни бу ойда рўза тутишга буюрди. Аллох таъоло куръони каримни бизларга ва жамики башариятга хидоят қилиб нозил қилганлигининг шукронасига рўза тутамиз. Бизларни Куръонга иймон келтирувчилардан бўлишимизни ихтиёр қилганининг шукронасига рўза тутамиз.

Бизларни Куръони каримни ўқишга, тушунишга ва унинг оятлари билан хидоят йўлини топишга муваффақ қилганлиги учун Рамазон рўзасини тутамиз.

Аллох бизларнинг вужудимизда пайдо қилган ейиш, ичиш ва жинсий шахватлар устидан ҳукмрон бўлишимиз учун Рамазон рўзасини тутамиз.

Аллохнинг амрига бўйинсуниб, харом таом, ичимлик ва харомдан бўлган молларни тарк эта олишга ўрганиш учун рўза тутамиз.

Кўпинча оч-наҳор қоладиган бечора мискинлар ва уларнинг фарзандларини эслаб, бизларга Аллох берган неъматлардан уларга ҳам бериш учун рўза тутамиз.

Ейиш-ичиш ва жинсий шахватлар билан машгул бўлишдан озод бўлиб, бу куръон ойида кўпроқ ибодатлар қилиш билан рухиятимизга янада кўпроқ эътибор бериш учун рўза тутамиз.

Ҳолис, Аллохга амал қилиш, Унинг назорати остида эканлигимизни унутмаслик, Унинг амрига бўйинсуниш ва сабр каби улуг сифатлар бизларда янада зиёда бўлиши учун рўза тутамиз.

Шунингдек, рўзанинг саломатлигимиз учун ҳам катта фойдаси бор. Рўзанинг савоби Аллох ҳузурида сакланган бўлиб, киёмат куни рўза тутганларни Ўзи мукофотлайди.

Ислом Нури

Ўн саккизинчи бўлим: Хаж

Хаж Аллохнинг буйругини бажариш мақсадида Маккатул Мукаррама шаҳридаги Байтуллох – Каъбани зиёрат қилиш ва у ерда муайян маросимларни адо этиш учун қилинадиган сафардир. Хаж амалларини батафсил ўрганиш учун бу мавзудаги исломий китобларга мурожаат қилинг.

Хаж балогат ёшига етган, жисмоний ва иқтисодий жихатдан қодир бўлган ҳар бир мусулмонга умрида бир марта фарздир.

Барча хаж ибодатларини хижрий йил ўн иккинчи ойнинг аввалги ярмида бажарилади.

Зул-ҳижжа ойининг тўққизинчи куни хаж ибодатлари ичидаги энг улуг амал адо этилади. У амал Арафот тоғи атрофида туришдир. У ерда гоҳо икки миллионгача ҳожилар жамланадилар.

Ҳожилар Раббиларига дуою илтижолар, тавба-тазаррулар қилишлари учун ва Унинг раҳмати ва мағфиратидан умидвор эканликларини намоён қилишлари учун у ерда туришни фарз қилинди.

Бу бизларга қиёмат кундаги катта жамланишни эслатади.

Эртаси (ўнинчи куни) катта қурбонлик байрами – Ийдул-Азҳо бўлади.

Бу кун ҳожилар қурбонликларини сўядилар, сўнг Маккага қайтиб келиб Каъба атрофида етти марта тавоф қиладилар. Мана шу кунда ер юзидаги бошқа мусулмонлар ҳам ийд намозини адо этишгандан сўнг қурбонликларини сўядилар. Бу қурбонлик Иброҳим алайҳис-саломнинг катта қурбонликларини эсда тутиш учун шариат амалларидан бири қилинган. Иброҳим алайҳис-салом ёлғиз, суюкли ўғиллари Исмоилни сўймокчи эдилар. Чунки Аллох у кишидаги ихлос ва итоат қай даражада эканини синаш учун ўз ўғилларини қурбонлик қилишга буюрган эди.

Агар хажга борсангиз, Мадинадаги пайгамбар алайҳис-саломнинг масжидларини зиёрат қилинг ва у ерда намоз ўқинг. Чунки у

Ислом Нури

масжидда ўқилган намознинг савоби кўп улугдир.

Мадинада бўлган чоғингизда Росулulloх саллаллоху алайхи васалламнинг ва Абу Бакр, Умар ва бошқа саҳобаларнинг қабрларини шариатга мувофиқ равишда зиёрат қилиб, уларга салом беринг. Қуддус шаҳридаги Ал-Ақсо масжиди ҳам Исломдаги муқаддас зиёратгоҳлардан саналади. Мусулмонлар бу масжидни тугёнкор яҳудлар кўлидан озод қилишларига мадад беришини Аллохдан илтижо қилиб сўраймиз.

Нима учун ҳаж қиламиз?

Аллох таъолонинг буйруғига итоат этганлигимиздан ҳаж қиламиз. Чунки У бизларни ҳаж қилишга буюрган. Ва бизлардаги соғлик, хотиржамлик ва мол-дунё каби неъматларнинг шукронасига ҳаж қиламиз. Аллохнинг покиза уйи бўлмиш Каъба атрофида тавофларимиз билан Аллохни улуглаш мақсадида ҳаж қиламиз. Каъба ер юзида энг биринчи Аллохга ибодат қилиш учун қурилган уйдир. Бутун ер юзидаги мусулмонларнинг қибласи бўлмиш Каъба олдида намоз ўқиш учун ҳаж қиламиз. Улуг ибодатгоҳ бўлмиш Арафотда туриб, Аллохни ёд этиш ва жамики қилган гуноҳларимизга тавба-тазаррулар қилиб, ўзимизни поклаш учун ҳаж қиламиз. Мухаммад саллаллоху алайхи васаллам тугилиб ўсган ва у кишига ваҳй нозил бўлган жойларни ҳамда Аллохнинг нурини таратиш йўлида машаққатлар чеккан муқаддас ерларни кўриш мақсадида ҳаж қиламиз.

Ер юзининг ҳар тарафидан келган мусулмонлар билан учрашиш ва улар ўртасидаги ранг, тил, яшаш шароитидаги ва бошқа дунёвий ишлардаги фарқларга қарамадан улардаги биродарлик, баробарлик, ўзаро ҳамкорлик ва муҳаббат каби туйғуларнинг рўёбга чиққанини кўриш мақсадида ҳаж қиламиз. Ана шу ерда Ислом оламшумул дин

Ислом Нури

эканлигига яна бир бор амин бўламиз.

Бугунги кунда бизлар жуда хам мухтож бўлиб турган сабр-бардош, фидойилик ва камтаринлик каби рухий даволар билан даволаниш максадида хаж киламиз.

Гунохларимиздан покланиб хаждан бегунох кайтгач, хаётимизнинг янги саҳифасини бошлаш учун ва Аллохга йўликкунча шундай покиза холда саклаб, абадият хаётида хурматга сазовор бандалар каторидан ўрин оламиз, деган умидда хаж киламиз.

Ўн тўккизинчи бўлим: Исломингизни кандай ривожлантирасиз?

Калбингиз тўла каноат билан Исломни қабул қилган кунингиздан бошлаб номайи аъмолингизда бир янги, оппок саҳифа очасиз.

Аввалда қилиб ўтган ёмон, гунох ишларингизни Аллох мусулмон бўлишингиз шарофати билан кечиб юборади. Дарҳақиқат, сиз мусулмон бўлсангиз гўё янги тугилгандай бўласиз. Энди сиз исломда улгайиб ўсмолингиз лозим. Лекин кандай қилиб?

Биринчи: Исломий тушунчангизни янада кенгайтирасиз, Куръон ўқийсиз. Куръон тафсирларидан ўқийсиз. Пайгамбар саллаллоху алайҳи васалламнинг ҳадиси шарифларидан ўқийсиз. Пайгамбар саллаллоху алайҳи васалламнинг хаётлари билан танишасиз. Ислом динини ер юзига таратган ва бутун оламга етказган ўтмишдаги солих кишилар ва исломий буюк шахслар хаётлари билан яқиндан танишасиз.

Жумъа хутбасини тинглаш ва мусулмонлар билан намоз ўқиш учун жумъа намозларига келинг.

Икки ийд намозларига келиб, хутбаларига кулок солинг.

Беш вақт намозни масжидларда адо этинг.

Диний дарсларга катнашинг.

Имкони бўлса, исломий олимлар, масжид имомлари ва диний устозлар

Ислом Нури

билан алоқа ўрнатинг. Уларга ўзингизни таништириб улардан ўзингиз билмаган диний ишлар хақида сўранг. Уялиб тортиниб ўтирманг. Аксинча сиз савол сўраётган кишилар сизга жавоб бериш билан хурсанд бўладилар. Сизга йўл кўрсатувчи ва билмаган диний ишларингизни ўргатувчи бўлиш учун илми бор мусулмон дўст топишга ҳаракат килинг.

Исломни тўла тушуниш учун бу диннинг асл манбаи бўлмиш қуръон, ҳадис ва бошқа ишончли исломий китобларни имкони борича кўпроқ ўқишга ҳаракат килинг. Шунда сиз тез орада исломнинг ибодатдаги, оиладаги, ўзаро муомалалардаги, одоб-ахлоқдаги, иқтисоддаги ва жамиятдаги кўп қонун-қоидаларини ўрганиб оласиз. Ва яна исломнинг борлик, инсон ва ҳаёт хақидаги тасаввур, дунёқарашини билиб оласиз.

Ислом масжидларгагина хос дин эмас, балки у жамият қонуни, давлат дастури ва ҳаётий йўлланма ҳамдир.

Иккинчи: Яхши амалларни кўпроқ қиласиз. Аввалда айтиб ўтган беш амалдан ҳам бошқа яхши амалларни – ишларни қилишга ҳаракат килинг. Беш вақт намознинг ҳар бирига кўшиб ўқиладиган суннат (нафл) намозларни ҳам адо этинг.

Закотдан ташқари ҳам мухтож, фақирларга қўлдан келганича молиявий ёрдам килинг ва қўлларидан келмайдиган зарур ишларини бажаришда ёрдам беринг.

Рамазон рўзасидан ташқари ҳам баъзи кунларда рўза тутиб туринг.

Масалан: ҳар ойда уч кун ёки душанба ва пайшанба кунлари.

Исломий жамиятни тузатиш мақсадида ўтказилаётган баъзи фойдали йигинларда иштирок этинг.

Дўстларингизни Исломга чақиринг.

Ислом Нури

Йигирманчи бўлим: Исломингизни кандай саклайсиз?

Сиз Исломга кириш билан ўзингизга кўп яхшиликларни жамлаган бўласиз. Бамисоли хазина топиб олган кишидайсиз. Табиийки, хазина топиб олган кишининг душманлари кўпайиб, хазинани ўгирлашга ҳаракат қиладилар.

Худди шунингдек сиз ҳам исломдек битмас-туганмас хазина топиб олдингиз.

Шунингдек, сизни бу янги қабул қилган динингиздан айрим кишилар тўсишга уринадилар. Улар Аллохнинг душманларидир. Аллохнинг душманлари шайтонлар ва шайтонсифат инсонлардир. Куйидаги ишлар шайтонсифат инсонларнинг кирдикорларидандир:

Улар сизни мол-дунё билан алдаб динингиздан қайтармокчи бўладилар. Ёки сизни масхаралаб куладилар.

Улар сизга Ислом ундай-бундай деб ёмонлайдилар ва дилингизга ҳар хил шубҳа уругларини сепадилар.

Билинги, Аллох қуръонда шундай дейди: **«Улар сизга (қуръонни айблаш учун) бирон мисол-савол келтирсалар, албата Биз сизга ҳақ (жавобни) ва энг гўзал шарҳни келтириб қўйдик».**

Фурқон сураси, 33-оят. Шундай экан, Ислом олимларидан Аллох бу шубҳаларга жавобан қуръонда нималарни ваҳй қилган, деб сўранг.

Шайтонлар яна: Ота-боболарнинг динидан воз кечиб, бошқа динга эргашасанми, деб қалбингизга васваса соладилар.

Яна улар: Сени намоз ўқишга, рўза тутишга ва молингни бировларга беришга буюрадиган ҳамда арок ичиш, фохишабозлик ва хоказолардан маҳрум этадиган динга эргашасанми, деб йўлдан оздирмокчи бўладилар.

Шайтон васвасасини сезсангиз, ушбу дуони ўқинг: «Робби аъзузу бика мин хамаза-а-тиш-шай-а-тийни ва аъзузу бика робби ан яхзуру-у-ни».

Маъноси: «Роббим, мен Сендан шайтоннинг васвасаларидан паноҳ

Ислом Нури

беришингни сўрайман. Яна мен Сендан (ё) Роббим, улар менинг хузуримга келишларидан панох беришингни сўрайман». Муъминун сураси, 97, 98-оятлар.

Шунингдек, «Ал-Фалак» ва «Ан-Нос» сураларини ўқинг.

Йигирма биринчи бўлим: Бошқаларни Исломга қандай чақирасиз?

Пайгамбаримиз Мухаммад саллаллоху алайхи ва саллам айтадиларки: «Аллох сиз сабабли бир кишини хидоят қилиши сиз учун қизил туя – энг қимматбаҳо молдан ҳам яхшироқдир».

Яна шундай дейдилар: «Қимқи хидоятга чақирса, эргашганлар ажрича ажр унга (чакирувчига) ҳам бўлади. Бу эса уларнинг (яъни, эргашувчиларнинг) ажридан ҳеч нарсани қамайтирмайди».

Демак, шундай экан, ўзингиз танийдиган мусулмон бўлмаган кишиларни Исломга чақиритишга шошилинг.

Аввал яқинларингиздан бошланг, улар ота-онангиз, турмуш ўртогингиз, ўғил-қизлар, ака-ука, опа-сингиллар, қариндош-уруғлар ва биродарлардир. Аллох таъоло пайгамбари Мухаммад саллаллоху алайхи васалламга шундай деб амр қилди: «**Ва яқин қариндош-уруғларингизни (Аллохнинг азобидан) огохлантинг!**»! Шуаро сураси, 214-оят.

Уларга ҳақ динни баён қилинг ва уларни бу динга қизиқтиринг. Улар агар Исломга эргашадиган бўлсалар, Аллох уларга дунёю охирадда берадиган неъматлари билан севинч хабарини беринг.

Аллох башариятни хидояти учун нозил қилган Қуръонга иймон келтирмасалар, албата Аллох уларга қазаб қилишини айтиб огохлантинг.

Ислом Нури

Аллох таъоло барча оламларга рахмат килиб жўнатган пайгамбари Мухаммад саллаллоху алайхи васалламга иймон келтирмасалар Аллохнинг газабига дучор бўлишларини айтиб огохлантиринг. Уларни чин дилдан, ихлос ва меҳр-мухаббат билан даъват килинг.

Ўзингиз уларга олий хулklarда намуна бўлинг. Хаммага фойда келтиришга ва яхши, эзгу ишларни килишга шошилинг. Агар шундай килсангиз, Исломга амалингиз ва сўзингиз билан даъват килган бўласиз. Агар Аллох биродарларингизни хидоят килишни хохлаган бўлса, улар тезда сиз даъват килаётган нарсани кабул киладилар, сиз айтаётган нарсанинг хак эканини биладилар ва якин орада Исломни кабул килиб, севиб коладилар. Шунингдек, сизга нисбатан хам уларнинг калбида мухаббат уйғонади.

Исломга даъват килишда, уни ўргатишда донолик ва хушёрлик керак, хар ерда муносиб сўз сўзланг. Арабларда шундай макол бор: «Хар ўринда (шу ерга хос) бир сўз (бор)».

Аллох таъоло шундай деб мархамат килади: **«(Эй Мухаммад), Парвардигорингизнинг йўли - динига донолик, хикмат ва чиройли панд-насихат билан даъват килинг! Улар билан энг гўзал йўлда (услубда) мужодала - мунозара килинг! Албатта Парвардигорингизнинг Ўзи Унинг йўлидан озган кимсаларни жуда яхши билур ва У Зот хидоят топувчи кишиларни хам жуда яхши билур»**. Нахл сураси, 125-оят.

Ислом динини асл манбаларидан тўғри тушуниб олиш учун араб тилини ўрганиб олсангиз яхши бўлади. Шунда Ислом дини хакида гапирмокчи бўлсангиз, Аллохнинг ва пайгамбар алайхис-саломнинг сўзларини хамда Ислом олимларининг сўзларини бевосита тушунган

Ислом Нури

холда гапирасиз. Исломга даъват килмокчи бўлган кишиларингизга, тушунтириш осон бўлиши учун, бу китобчадан совга килинг.

Йигирма иккинчи бўлим: Харом килинган нарсалар

Аллох таъоло бизга Куръонда ва пайгамбарининг суннатида кўп хукмларни буюрди. Улардан фарз-вожиб нарсалар ҳам бор, харом нарсалар ҳам бор.

Фарзларга келсак, уларнинг кўпини ўтган бўлимларда айтиб ўтдик. Харом килинган нарсаларнинг эса энг мухимлари куйидагилардир:

Биринчи: Харом килинган таомлар.

1. Ўлаксалар: Бу ўринда ўлакса деганда ўзидан-ўзи ўлиб колган, яъни сўйилмасдан ўлган куруклик хайвонлари тушунилади. Шунингдек, бўгилиб ўлган, баландликдан йикилиб ўлган ва бошка хайвонлар еб ёки сузиб ўлдирган хайвонларнинг гўшти ҳам харом. Агар мазкур хайвонларни жони чикмасдан туриб сўйиб олинса, халол бўлади. Ўлаксаларга яна яхудий ва насронийлардан ўзга кофирлар сўйган хайвонлар ҳам киради.

Сув хайвонлари ўзидан-ўзи ўлиш билан харом бўлмайди.

2. Сўйганда тўкилган кон.

3. ТўнҒиз гўшти.

4. Сўйилаётганда Аллохнинг исмидан бошка исм айтиб сўйилган ёки Аллохдан ўзгаларни улуглаш максатида сўйилган хайвонлар ҳам харом томлар жумласидандир.

Ислом Нури

5. Шер, бўри каби йирткич хайвонлар ва тирноги билан ов киладиган бургут, лочин каби кушлар гўшти.
6. Эшшак гўшти.
7. Нажосат билан озукаланадиган (халол) хайвонлар гўшти. Бундай хайвонлар узок вақт покиза озукалантирилса халол бўлади.
8. Нажосат теккан таомлар, имкони бўлса то ювиб тозаланмагунча.
9. Арок ва бошка маст килувчи нарсалар. (Наркотиклар, кора дори ва шу каби маст килувчи ичимлик, емишлар ва хидласа маст киладиган нарсалар харомдир).
10. Инсон саломатлигига хатарли бўлган, захар ва бошка шунга ўхшаш нарсалар.

Иккинчи: Харом килинган ишлар.

Улар Аллох ёмон кўрадиган ва шу ишни килувчиларга газаб билан жазо берадиган ишлардир:

1. Аллохга ширк келтириш.
2. Ота-онага ок бўлиш.
3. Нохак одам ўлдириш.
4. Ёлгон гувоҳлик бериш.
5. Зино (фохишабозлик).

Ислом Нури

6. Етимлар молини нохак ейиш.
7. Ўгрилик.
8. Кофирларга карши жангдан кочиш.
9. Ифбатли мўмина аёлни ёки мўмин эркакни «фохишабоз», деб тухмат килиш.
10. Авратни кишилар олдида очиш. Факат даволовчи врачга кўрсатиш мумкин, холос. Аврат Исломда кўлланадиган сўз бўлиб, эркак ёки аёлнинг жисмидан беркитилиши вожиб бўлган муайян кисмга айтилади. Эркаклар аврати киндикдан тиззагача, аёллар аврати икки кафти ва юзидан бошка жисмининг хаммасидир.
11. Кишилар молини пора, тортиб олиш, алдов ва кўзбўямачилик каби нохак йўллар билан ейиш.
12. Кишилар молини нохак ейиш ёки хакдор бўлмаган бирор нарсага эришиш максадида пора бериш.
13. Мусулмон киши насроний ва яхудийлардан бошка кофира бўлган аёлларга Исломни кабул килмагунларича уйланмайди.
14. Муслима аёл кофир кимсага, гарчи у яхудий ёки насроний бўлса хам, то Исломни кабул килмагунча турмушга чикмайди.

Йигирма учинчи бўлим: Аллохнинг валийлари («Валийюллох»лар)

«Валийюллохлар» деб Аллох уларни яхши кўрадиган ва улар хам Аллохни яхши кўрадиган Аллохнинг суюкли бандаларига айтилади.

Ислом Нури

Улар Аллохга иймон келтириб, Унинг буйрукларига мувофик юрган солих кишилардир. Уларнинг мукофотлари дунёда гўзал, пок хаёт кечириш бўлса, охиратда Аллохнинг мархамат уйи бўлмиш жаннатда абадий неъматларда қолишдир.

Улар ҳам ўлганларидан сўнг ҳеч кимга бирор нарсада фойда етказа олмайдилар. Хаётларида ҳам барча катори оддий сабаблар воситаси билангина яхшилик қилишлари мумкин. Улар ҳақида Аллох таъоло шундай деб мархамат қилади: **«Огоҳ бўлингизким, албата Аллохнинг дўстларига (охиратда) бирон хавф-хатар йўқдир ва улар гамгин бўлмайдилар. (Улар) иймон келтирган ва Аллохдан кўркувчи бўлган зотлардир. Улар учун хаёти дунёда ҳам, охиратда ҳам хушxabар бордир. Аллохнинг сўзлари (оятлари) ўзгартирилмас! Мана шу (мазкур неъматларга эришиш) улуг зафардир»**. Юнус сураси, 62- 64-оятлар.

Шундай экан, сиз ҳам чин, солих мусулмон бўлинг, улар каторидан ўрин оласиз. Аллох таъоло шундай деб мархамат қилади: **«Кимда ким Аллох ва пайгамбарга итоат этса, ана ўшалар Аллох инъомларига сазовор бўлган зотлар - пайгамбарлар, ҳақ-рост иймон эгалари, шахидлар ва факат яхши амаллар билан ўтган кишилар билан бирга бўлурлар. Улар эса энг яхши ҳамроҳлардир»**. Нисо сураси, 69-оят.

Пайгамбарлар ҳаммалари Аллохнинг валийларидирлар.

Пайгамбарларга чинакам иймон келтирган уларнинг саҳобалари ҳам Аллохнинг валийларидирлар. Мухаммад алайҳис-саломнинг Саҳобайи киромлари ва мўминлар онаси бўлмиш аёллари ҳам Аллохнинг валийлари жумласидандирлар.

Ислом Нури

Сахобаларнинг энг улуглари ўн киши бўлиб, Расулуллох саллаллоху алайхи васаллам уларнинг жаннати экани хакида хушхабар берганлар. Бу сахобалар исломдаги пешкадамликлари, сабр-бардошлари ва фидойиликлари билан яккол ажралиб турадиган шахслардир.

Бу ўн Сахобанинг аввалида Расулуллох саллаллоху алайхи васалламдан кейин мусулмонлар тарафидан ислом давлатига рахбар этиб сайланган тўрт улуг халифалар турадилар. Уларнинг фазилатда ва халифаликда тартиблари куйидагичадир:

1- Абу Бакр ас-Сиддик разияллоху анху. (13-хижрий йилда вафот килганлар).

2- Умар ибн ал-Хаттоб разияллоху анху. (23-хижрий йилда вафот килганлар).

3- Усмон ибн Аффон разияллоху анху. (35-хижрий йилда вафот килганлар).

4- Али ибн Аби Толиб разияллоху анху. (40-хижрий йилда вафот килганлар). Барча сахобалардан Аллох рози бўлсин.

Йигирма тўртинчи бўлим: Исломий одоб-ахлоқлар

Мусулмон ростгўй бўлади, ёлгон гапирмайди.

Мусулмон вафодор, у алдамайди. Амонатдор, хиёнат килмайди.

Мусулмон мусулмон биродарини гийбат килмайди.

Мусулмон довюракдир, у кўркмайди. Хакикат ўринларида сабрли, ҳақ сўзни айтишга журъатлидир.

Мусулмон ўзгалар ҳақ-ҳуқуқларида инсофли, у ҳеч кимга зулм килмайди ва бировлар унга зулм килишига ҳам йўл кўймайди. У

Ислом Нури

иззатли, ўзгалар уни хорлашига йўл қўймайди.

Мусулмон киши Аллохга таваккул қилган холда бамаслаҳат иш қилади.

Мусулмон ўз ишини пухта, мустаҳкам қилади.

Мусулмон тавозели, раҳмдил бўлади. У яхшиликка буюради ва ўзи ҳам амал қилади, ёмонликдан қайтаради ва ўзи ҳам тарқ қилади, тийилади.

Мусулмон Аллохнинг сўзини энг юксак ўринга қўтариш учун имкони борича тиришади ва Аллохнинг динини рўёбга чиқариш учун даъват қилади.

Муслима аёл маҳрам қариндошларидан ўзгалар олдида шаръий либосини кийиб юради. Шаръий либос юз ва икки кафтдан бошқа ҳамма аъзоларини ўраб турадиган бўлиши керак.

Мулоҳаза: Маҳрам қариндошлар қуйидагилардир: Эрлари, оталари, эрларининг оталари – қайноталари, ўгиллари, эрларининг бошқа хотиндан бўлган ўгиллари, ўзларининг ога-инилари, ога-инининг ўгиллари – жиянлари, опа-сингилларининг ўгиллари – жиянлари, мусулмон аёллар, қўл остиларидаги чўрилар, аёллардан беҳожат бўлиб қолган жудаям кекса кишилар, аклсиз девоналар, эркак хизматкор куллар, аёллар авратидан беҳабар бўлган гўдақлар.

Йигирма бешинчи бўлим: Дуо ва зикрлар

Емокчи ёки ичмокчи бўлсангиз, «Бисмиллаҳ», денг.

Таомни чап қўл билан эмас, ўнг қўл билан тановул қилинг.

Еб ёки ичиб бўлсангиз, «Алхамдулиллаҳ», денг.

Мусулмон биродарингиз билан қўл бериб сўрашинг ва очик юз билан «Ассалому алайкум ва роҳматуллоҳи ва барокатух», денг.

Маъноси: Сизга Аллох тарафидан саломатлик, Унинг раҳмати ва магфирати бўлсин.

Ислом Нури

Агар мусулмон биродарингиз сизга салом берса, унга «Ва алайкумус салому ва рохматуллохи ва барокатух» денг.

Йигирма олтинчи бўлим: Муслима аёл

Аёл Ислом динида эркак кишининг ажралмас бўлаги ҳисобланади. У худди эркак каби Аллохнинг махлукидир. Шунинг учун ҳам уни Ислом динига киришга чакирилган. У ҳам Аллохга иймон келтиришга, Унга итоат этишга ва Уни севишга буюрилган.

Ундан пайгамбар Мухаммад саллаллоху алайхи васалламни элчи эканликларига иймон келтириши талаб килинади.

Ундан намоз ўқиши, рўза тутиши, закот бериши ва хаж килиши – Аллохга ибодат килиши талаб килинади.

Яна аёлдан – худди эркак кишидан талаб килинганидек – ўз хаётига Ислом шариатларини татбиқ килиши талаб килинади. Шунингдек, фарзандларини доимий равишда исломий рух билан, эзгулик ва фазилатлар руҳида тарбия килиш аёл кишининг масъулиятидир. Аёл ҳукуки ва мажбуриятлари эрлариникига тенг, бироқ бир хил эмас. Шунинг учун у эркакдан баъзи ишларда фарқ килади. Улардан куйидагилар:

У юзи ва икки кафтидан бошқа ҳамма аъзойибаданини тўсиб турадиган кийим кияди.

Хайз ҳолатида намоз ўқимайди, рўза тутмайди, куръон ўқимайди, масжидга кирмайди.

Хайз ёки нифоси тўхтаса ювинади (гусл килади). Ана шу вақтда тутмаган рўзасининг казосини тутиб беради, лекин ана шу пайтда ўқимаган намозининг казосини ўқимайди.

Жумъа намозига келиши шарт эмас.

Яхудий, насроний ва умуман кофирларга – улар то Исломни чиндан қабул килиб, эълон қилмагунларича – турмушга чиқмайди.

Ислом Нури

Оллохдан барчамизни ўзининг тўғри йўлига хидоят қилиши ва хидоятида собит қилишини илтижо қиламиз!